

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Hargaša a členiek senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a JUDr. Jany Baricovej v právnej veci navrhovateľa **O.**, trvale bytom H. proti odporcovi **Obvodnému pozemkovému úradu v Rožňave**, Šafárikova 71, Rožňava, za účasti Slovenského pozemkového fondu Bratislava, regionálneho odboru Rožňava, Šafárikova 36, Rožňava, v konaní o opravnom prostriedku navrhovateľa proti rozhodnutiu odporcu, o odvolaní proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 1Sp/3/2008 – 32 zo dňa 11. apríla 2008, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského v Košiciach č. k. 1Sp/3/2008 – 32 zo dňa 11.4.2008 v spojení s doplňujúcim rozsudkom č. k. 1Sp/3/2008-46 zo dňa 8.9.2008 **z m e ň u j e** tak, že rozhodnutie odporcu č. sp. 2008/00033, Ev. č. 2008/000125 zo dňa 7. februára 2008 **z r u š u j e a v e c v r a c i a** odporcovi na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporcu č. 2008/00033, Ev. č. 2008/000125 zo dňa 7. februára 2008, ktorým odporca rozhodol podľa § 5 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 503/2003 Z. z.“), tak, že navrhovateľ nespĺňa podmienky uvedené v § 3, a preto mu nemožno navrátiť vlastníctvo k pozemku

v katastrálnom území H. zapísané v pozemnoknižnej vložke č. X. ako parcela č. X., v pozemnoknižnej vložke č. X. ako parcela č. X., v pozemnoknižnej vložke č. X. ako parcela X., v pozemnoknižnej vložke č. X. ako parcela č. X. a v pozemnoknižnej vložke č. X. ako parcela č. X., lebo v konaní bola preukázaná zákonná prekážka pre nesplnenie podmienok v § 3 tohto zákona a súčasne navrhovateľovi nepriznal právo na náhradu za hore uvedené pozemky a vyslovil, že sa mu neprevedú do vlastníctva iné pozemky vo vlastníctve štátu v primeranej výmere a bonite, v akej boli jeho pôvodné pozemky, ani sa mu neposkytne finančná náhrada podľa § 6 ods. 2 tohto zákona.

V odôvodnení krajský súd uviedol, že v danom prípade bolo nepochybne preukázané, že navrhovateľ si uplatnil návrhom nárok na navrátenie vlastníctva podľa § 5 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z. z. k nehnuteľnostiam, ktoré prešli na štát podľa Vládneho nariadenia č. 15/1959 Zb. o opatreniach týkajúcich sa niektorých vecí užívaných organizáciami socialistického sektora, a pretože takýto právny reštitučný titul prechodu pozemkov na štát nie je uvedený v ustanovení § 3 ods. 1 až 3 zákona č. 503/2003 Z. z., odporca vo svojom navrhovateľom napadnutom rozhodnutí správne poukázal na túto skutočnosť, a preto rozhodol v súlade so zákonom, ak navrhovateľovi ním uplatnený nárok dňa 30.12.2004 u odporcu, nepriznal z dôvodu, že v danom prípade k prechodu vlastníctva na štát došlo podľa Vládneho nariadenia č. 15/1959 Zb. o opatreniach týkajúcich sa niektorých vecí užívaných organizáciami socialistického sektora (ďalej len „Vládneho nariadenia č. 15/1959 Zb.“), ktorý reštitučný titul bol riešený zákonom č. 403/1990 Zb. o zmiernení následkoch niektorých majetkových krívd (ďalej len „zákon č. 403/1990 Zb.“). Na základe vyššie zisteného skutkového stavu, aplikujúc naň vyššie citované zákonné ustanovenia o pôsobnosti zákona č. 503/2003 Z. z. a zákona č. 403/1990 Zb. krajský súd podľa § 250q ods. 2 OSP rozhodnutie odporcu, považujúc za vydané v súlade so zákonom, potvrdil.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie. Poukázal na § 3 ods. 1 písm. m/ a písm. p/ zákona č. 503/2003 Z. z. tým, že v danom prípade je nepochybne preukázané, že ním žiadané pozemky boli zoštátnené bez náhrady. Pokiaľ táto náhrada nie je zaplatená, bolo tým porušené jeho základné ľudské právo na vlastníctvo resp. na jeho náhradu. Uviedol, že v zmysle zákona č. 503/2003 Z. z. je oprávnenou osobou a pokiaľ mu nebude vydané vlastníctvo alebo bezodplatne prevedené do vlastníctva iné pozemky v zmysle § 6 ods. 1 a 2 § 503/2003 Z. z., patrí mu finančná náhrada. Uviedol, že delimitačným protokolom z 27.4.1997 Východoslovenský rybársky podnik, š. p. Michalovce nehnuteľnosti, ku ktorým sa domáha vlastníctva odovzdal Slovenskému pozemkovému fondu v Bratislave, ktorý kúpnu zmluvou z 29.5.1998 predal fyzickým osobám, teda Slovenský pozemkový fond na jeho úkor získal finančné prostriedky za odpredaj jeho vlastníctva. Ďalej uviedol, že

na základe zákona č. 403/1990 Zb. si nemohol uplatniť reštitučný nárok, pretože bol naďalej evidovaný ako vlastník nehnuteľností resp. jeho právny predchodca a preto tu nebol dôvod na vydanie týchto nehnuteľností. Na základe vyššie uvedených skutočností žiadal, aby najvyšší súd zrušil rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 1Sp/3/2008 zo dňa 11.4.2008 a vec mu vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie.

Odporca v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa žiadal napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu a konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa je potrebné vyhovieť.

Podľa § 1 zákona č. 503/2003 Z. z. tento zákon upravuje navrátenie vlastníctva k pozemkom, ktoré neboli vydané podľa osobitného predpisu. Vlastnícke právo sa vracia k pozemkom, ktoré tvoria, a/ poľnohospodársky pôdny fond alebo do neho patria, b/ lesný pôdny fond.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z. z. právo na navrátenie vlastníctva k pozemku podľa tohto zákona môže uplatniť oprávnená osoba, ktorá je občanom Slovenskej republiky s trvalým pobytom na jej území a ktorej pozemok prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v období od 25. februára 1948 do 1. januára 1990 (ďalej len „rozhodujúce obdobie“) spôsobom uvedeným v ustanovení § 3.

Podľa § 3 ods. 1 písm. n/ zákona č. 503/2003 Z. z. oprávneným osobám sa navráti vlastníctvo k pozemku, ktorý prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v dôsledku znárodnenia vykonaného v rozpore s vtedy platnými predpismi alebo bez **vyplatenia náhrady**.

Podľa § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu vecí a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Citovanými ustanoveniami sa odporca dostatočne neriadil.

Súd z obsahu spisového materiálu zistil, že finančný odbor Okresného národného výboru v Rožňave na žiadosť žiadateľa Štátneho rybárstva, n. p. v Stupave podľa Vládneho nariadenia č. 15/1959 Zb. a § 11 vyhlášky č. 88/1959 Úradného vestníka o opatreniach týkajúcich sa niektorých vecí užívaných

organizáciami socialistického sektoru vydal dňa 28.6.1963 rozhodnutie č. Fin.88/Ev.19/H/1962máj, ktorým nehnuteľnosti v katastrálnom území H. uvedené vo výkaze plôch ku geometrickému plánu a súpisu nehnuteľností zo dňa 30.11.1961 č. 0-920-72-1/2-2 vyhotoveného Strediskom geodézie v Košiciach prešli do vlastníctva Československého štátu, konkrétne do správy Štátneho rybárstva, n. p. v Stupave dňom právoplatnosti uvedeného rozhodnutia (15.8.1963). Tieto nehnuteľnosti sa na základe uvedeného rozhodnutia stali súčasťou vodného diela Rybníky, stavba ktorá bola povolená rozhodnutím Rektorátu pre výstavbu v Košiciach zo dňa 18.1.1954 a právnym nástupcom Štátneho rybárstva, n. p. v Stupave sa stal na základe delimitačného protokolu z 27.4.1997 Východoslovenský rybársky podnik, š. p. Michalovce, ktorý tieto nehnuteľnosti odovzdal Slovenskému pozemkovému fondu v Bratislave, ktorý kúpnu zmluvou z 29.5.1998 predal fyzickým osobám.

Z vyjadrenia Okresného súdu v Rožňave zo dňa 16.10.2007 vyplýva, že do depozitu Štátneho notárstva nebola vložená žiadna náhrada za odňaté pozemky v katastrálnom území H. patriacich do vlastníctva pôvodných vlastníkov a prevedených do vlastníctva Československého štátu – do správy Štátneho rybárstva, n. p. v Stupave. Okresný súd ďalej upozornil, že v danom prípade rozhodnutie ONV finančného odboru v Rožňave č. Fin.88/Ev.19/H/1962Máj zo dňa 28.6.1963 nie je vyvlastňovacím rozhodnutím, ale ide o rozhodnutie o zoštátnení nehnuteľného majetku patriaceho do vlastníctva súkromným vlastníkom podľa Vládneho nariadenia č. 15/1959 Zb.. Keďže cena užívaných nehnuteľností prevyšovala čiastku uvedenú v § 7 ods. 1 citovanej vyhlášky č. 88/1959 U.v. o náhrade sa malo rozhodnúť podľa osobitného vykonávacieho predpisu (§ 11 vyhlášky).

Z vyššie uvedeného vyplýva, že predmetné nehnuteľnosti právneho predchodcu navrhovateľa prešli do vlastníctva Československého štátu, konkrétne do vlastníctva Štátneho rybárstva, n. p. v Stupave zoštátnením bez vyplatenia náhrady. Je tu teda daný, podľa názoru odvolacieho súdu, reštitučný titul uvedený v § 3 ods. 1 písm. n/ zákona č. 503/2003 Z. z.. Pochybil preto odporca, keď navrhovateľom uplatnený nárok bez ďalšieho z dôvodu, že v danom prípade k prechodu vlastníctva na štát došlo podľa Vládneho nariadenia č. 15/1959 Zb. o opatreniach týkajúcich sa niektorých vecí užívaných organizáciami socialistického sektora, ktorý reštitučný titul bol riešený zákonom č. 403/1990 Zb., bez ďalšieho nepriznal z dôvodu, že v danom prípade k prechodu vlastníctva na štát došlo podľa Vládneho nariadenia č. 15/1959 Zb., ktorý podľa názoru odporcu nie je reštitučným titulom uvedeným v § 3 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z. z..

Okrem toho odporca pochybil aj v tom, že nezisťoval, či v čase vydania rozhodnutia č. Fin.88/Ev.19/H/1962máj zo dňa 28.6.1963, ktoré nadobudlo

právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 13.8.1963, prešli do vlastníctva Československého štátu pozemky, ktoré tvoria poľnohospodársky pôdny fond alebo do neho patrili, alebo v tom čase podľa skutočného stavu v prírode bol druh týchto pozemkov iný, než aký bol v tom čase vedený v katastri nehnuteľností. Nebolo možné preto posúdiť, či sa na predmetné nehnuteľnosti vzťahuje ustanovenie § 1 veta druhá zákona č. 503/2003 Z. z..

Z hora uvedených dôvodov je napadnuté rozhodnutie odporcu vydané predčasne a v rozpore so zákonom, a preto neboli podmienky na jeho potvrdenie krajským súdom, podľa citovaného ustanovenia. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací toto rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil tak, že rozhodnutie odporcu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 250ja ods. 3 veta prvá a ods. 4 OSP v súvislosti s § 250l ods. 2 OSP).

O trovách konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle ustanovenia § 246c OSP v spojení s § 224 ods. 1 a v spojení s § 250k ods. 1 OSP. Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal napriek úspechu v tomto konaní z dôvodu, že si ich náhradu neuplatnil a neúspešný odporca nemá právo na náhradu trov konania.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 14. októbra 2009

**JUDr. Jozef H a r g a š, v. r.
predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth